

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในการดำเนินคดีอาญาและการพิจารณาคดีของประเทศไทยใช้ระบบกล่าวหา โดยผู้เสียหายเป็นฝ่ายนำคดีอาญามาฟ้องเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดและรวบรวมพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดของจำเลย ซึ่งจำเลยจะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าโจทก์จะพิสูจน์ให้ศาลเห็นเป็นที่สิ้นสุดสัจว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด การพิจารณาคดีอาญาถือว่าโจทก์และจำเลยมีฐานะเท่าเทียมกัน เมื่อโจทก์นำเสนอว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดแล้ว จำเลยจะมีหน้าที่นำสืบหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ โดยศาลจะวางตัวเป็นกลาง มีหน้าที่คอยควบคุมให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่อย่างไรก็ดี ศาลอาจเข้าซักถามเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ฝ่ายจำเลย หรือคอยดูแลให้ความคุ้มครองแก่สิทธิของจำเลย แต่ในขณะเดียวกันศาลก็ให้ความคุ้มครองแก่พยานในคดี มิให้มีการกระทำอันใด ๆ อันเป็นการคุกคามหรือข่มขู่พยาน

การพิจารณาคดีในระบบกล่าวหาเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อหน้าคู่ความ โดยเปิดเผย การซักถามพยานและการเบิกความของพยานจึงจำเป็นต้องกระทำด้วยวาจา เพื่อให้คู่ความ ศาล และประชาชนที่เข้าร่วมฟังการพิจารณาได้ทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อความในคดีอย่างถูกต้องตรงกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 วรรคหนึ่ง เว้นแต่อาจเป็นกรณีที่ต้องมีการพิจารณาโดยลับ ซึ่งเป็นข้อยกเว้นของกฎหมาย เช่น คดีที่ต้องพิจารณาลับเพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันความลับเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศมิให้ล่วงรู้ถึงประชาชน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 177

การดำเนินคดีอาญาระบบกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาในฐานะเป็นประธานในคดี ดังนั้น ผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับหลักประกันสิทธิในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสิทธิดังกล่าวได้แก่ สิทธิในการเผชิญหน้า (Right to Confront Witness) และสิทธิในการถามค้าน (Right to Cross-Examination) สิทธิของจำเลยในการเผชิญหน้า หมายความว่ารวมถึง การที่จำเลยได้เห็นพยานได้รับฟังการสืบพยาน และถามค้านพยาน การที่จำเลยเผชิญหน้ากับพยานที่ให้การเป็นปฏิปักษ์ในศาลเป็นการประกันว่าพยานจะได้รับความกดดันต้องให้การตามความเป็นจริง และพยานฝ่ายตรงข้ามจะถูกถามค้านโดยฝ่ายจำเลยในระหว่างการพิจารณาคดี (Right to Cross-Examination)

ในขณะเดียวกัน ศาลก็สามารถค้นหาความจริงจากการที่คู่ความเผชิญหน้ากันอยู่ ซึ่งถือเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการค้นหาความจริงในศาล จึงจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมด้วยในการพิจารณาคดีทุกขั้นตอน เพื่อจำเลยจะได้เผชิญหน้าพยานในขณะที่พยานเบิกความ เพราะสิทธิดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสแก่จำเลยที่จะต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ โดยการตรวจสอบและทำลายความน่าเชื่อถือของพยานด้วยตัวจำเลยเอง

ในกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติรับรองถึงสิทธิของจำเลยที่จะได้เผชิญหน้ากับพยานเอาไว้ว่า การปฏิเสธสิทธิของจำเลยที่รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติเอาไว้โดยเฉพาะ ถือเป็นการขัดต่อหลักพื้นฐานความยุติธรรมต่อจำเลย สิทธิของจำเลยที่จะได้เผชิญหน้ากับพยาน จึงถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของจำเลยที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งหลักในเรื่องสิทธิของจำเลยที่จะได้เผชิญหน้ากับพยานดังกล่าว ได้บัญญัติเอาไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 วรรคหนึ่ง และปรากฏในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2551 มาตรา 40 และยังได้บัญญัติหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของจำเลย ไว้ดังนี้ “การสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาไม่มีความผิด” และก่อนที่จะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเหมือนเป็นผู้กระทำความผิดไม่ได้ ซึ่งถือเป็นหลักประกันเสรีภาพขั้นพื้นฐานของจำเลยที่ใกล้เคียงกับหลัก Due Process of Law ของประเทศสหรัฐอเมริกา

กระบวนการพิจารณาคดีอาญามีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาข้อเท็จจริง เพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของจำเลยโดยใช้พยานบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญในการให้ข้อมูลสิ่งที่ได้รู้ได้เห็นข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี ดังนั้นศาลจึงต้องให้ความคุ้มครองแก่พยานในคดี เพราะพยานบุคคลมีบทบาทในการพิสูจน์ถึงความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาหรือจำเลย อันเป็นการค้นหาความจริงเพื่อประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม ซึ่งสิ่งที่พยานบุคคลจะใช้เป็นพยานหลักฐานนั้นคือ ถ้อยคำของบุคคลที่มาให้การต่อศาล และศาลได้จัดบันทึกเป็นข้อความในสำนวนความ โดยศาลรับรู้ข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลโดยการที่พยานเล่าเรื่องหรือตอบคำถามของศาลหรือคู่ความที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่พยานได้เห็นหรือได้รู้มา พยานบุคคลจึงเป็นพยานที่มีความสำคัญในการชี้หน้าพยานในคดีอาญา เนื่องจากความผิดอาญาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการกระทำของบุคคลต่อบุคคล จึงจำเป็นต้องหาผู้รู้เห็นเหตุการณ์มาให้การหรือเบิกความเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนั้น โดยเฉพาะประจักษ์พยานที่เห็นเหตุการณ์โดยตรงตลอดนั้น ถือว่าเป็นพยานบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับการกระทำความผิดมากที่สุด พยานประเภทนี้จึงมีน้ำหนักในการให้ข้อเท็จจริง เพื่อพิสูจน์ความผิดในคดีที่น่าเชื่อถือมากที่สุด แต่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ผ่านมาพบว่า พยานเกิดความรู้สึกความหวาดกลัวอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของตนและบุคคลใกล้เคียง อันเนื่องมาจากการถูกข่มขู่ คุกคาม จากจำเลยในคดี จนทำให้พยานดังกล่าวไม่กล้ามาเบิกความต่อศาล ไม่กล้าให้ข้อเท็จจริงแห่งคดี ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กฎหมายจึงได้กำหนดมาตรการในการคุ้มครองพยานในชั้นศาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานบุคคลเข้าสู่กระบวนการพิจารณา และให้พยานบุคคลนั้นมีคุณค่าต่อการพิจารณาคดี หมายถึงการจัดการให้บุคคลที่เข้ามาเป็นพยานในคดีได้รับความปลอดภัยจากภัยอันตรายจากการกระทำที่มีขอบในรูปแบบต่างๆ แต่แท้จริงแล้วในกระบวนการพิจารณาให้ความสำคัญอยู่ที่คำให้การหรือถ้อยคำของพยานบุคคลในชั้นศาลว่ามีความน่าเชื่อถือหรือมีน้ำหนักมากน้อยเพียงใด ดังนั้น จึงเป็นอำนาจรัฐในการจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานที่ดีที่สุด

ดังนั้น แม้หลักการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาต้องกระทำต่อหน้าจำเลย แต่กฎหมายย่อมมีข้อยกเว้นเพื่อประโยชน์ในทางปฏิบัติและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวก จึงมีการกำหนดมาตรการในการให้ความคุ้มครองแก่พยานในคดีอาญา ซึ่งในบางกรณีอาจกระทบถึงสิทธิของจำเลย ในการเผชิญหน้าพยานโดยตรง สิทธิในการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย สิทธิในการถามค้าน รวมถึงสิทธิในการที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเร็ว กล่าวคือ หากกฎหมายมีเจตนารมณ์มุ่งที่จะคุ้มครองสิ่งใด ก็จะมีบทบัญญัติกฎหมายออกมาเพื่อบังคับใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เช่น หากมีเจตนารมณ์มุ่งคุ้มครองความปลอดภัยและความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาคดี ก็มีการบัญญัติกฎหมายที่เป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยในชั้นพิจารณาขึ้นมา ตามมาตรา 180 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่บัญญัติไว้ในกรณีที่จำเลยขัดขวางการพิจารณาคดี ศาลอาจมีคำสั่งขับไล่จำเลยให้ออกนอกห้องพิจารณาคดีได้ โดยถือว่าจำเลยเป็นผู้ละสิทธิในการเข้าร่วมการดำเนินกระบวนการพิจารณาของตนด้วยความสมัครใจ เป็นต้น

สำหรับในกฎหมายต่างประเทศในระบบเดียวกับประเทศไทย คือ ระบบชีวิลลอว์ เช่น ประเทศฝรั่งเศส ก็มีหลักการพิจารณาโดยไม่มีตัวจำเลยได้ ซึ่งเรียกว่า “Jugement par Contumace” และสำหรับในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ก็มีหลักการพิจารณาโดยไม่มีตัวจำเลยเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เห็นได้ว่า โดยหลักศาลจะดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมีตัวจำเลยอยู่ร่วมในการพิจารณาคดีด้วยเสมอ เว้นแต่ในบางกรณีที่มีความจำเป็น ศาลดำเนินการพิจารณาคดีโดยไม่มีตัวจำเลย ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกของคู่ความ เพื่อบังคับคุ้มครองความปลอดภัยของพยาน ซึ่งการคุ้มครองพยานในชั้นศาลนี้ อาจกระทบ

ต่อสิทธิของจำเลย แต่เมื่อคำนึงถึงการได้มาซึ่งคุณค่าของพยานบุคคลที่สามารถเข้ามาพิสูจน์ถึงการกระทำความผิดของจำเลย หรือในทางกลับกันพยานดังกล่าวอาจพิสูจน์ได้ว่าจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์นั้น การคุ้มครองพยานดังกล่าวย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ศาลสามารถแสวงหาพยานเพื่อมาชี้แจงน้ำหนักพยานในการวินิจฉัยคดีมีค่าพิพากษาต่อไปเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้กระบวนการยุติธรรมมีความเที่ยงธรรม และสามารถรักษาไว้ซึ่งความสงบสุขของคนในสังคม

นอกจากกฎหมายจะได้มุ่งคุ้มครองถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นพยานแล้ว กฎหมายยังให้ความสำคัญคุ้มครองถึงการที่จะไม่ให้เกิดการเป็นประจักษ์ต่อตนเอง อันอาจทำให้ถูกฟ้องเป็นคดีอาญา ซึ่งได้บัญญัติรับรองในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2551 มาตรา 40 (4) และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 วรรคสองได้บัญญัติคุ้มครองจำเลยที่จะไม่ให้ถ้อยคำอันเป็นประจักษ์ต่อตนเอง โดยให้ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง และถามว่าได้กระทำผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้ข้ออ้างอย่างไรบ้าง รวมถึงคุ้มครองพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 234 บัญญัติว่า “พยานไม่ต้องตอบคำถามซึ่งโดยตรงหรืออ้อม อาจทำให้เขาถูกฟ้องคดีอาญา เมื่อมีคำถามเช่นนั้นให้ศาลเตือนพยาน” ซึ่งหลักการดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติสอดคล้องกับเอกสิทธิ์ของบุคคลที่จะไม่ให้ถ้อยคำอันเป็นประจักษ์ต่อตนเอง ดังที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ และเมื่อพิจารณาถึงการใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานของศาลตามมาตรา 226/1 ในคำว่า “พยานหลักฐานใด” นั้นย่อมหมายความว่าความรวมถึงถ้อยคำของพยานบุคคล แม้ในหลักสากลยอมรับว่าสิทธิของบุคคลที่จะไม่ให้ถ้อยคำอันเป็นประจักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ตนถูกฟ้องเป็นคดีอาญานั้นสามารถสละได้ แต่อย่างไรก็ดีการสมควรใจให้ถ้อยคำหรือรับสารภาพนั้นเป็นส่วนที่อยู่ภายในจิตใจของพยานบุคคล ศาลจึงควรให้ความสำคัญในรายละเอียดเป็นอย่างมาก เพราะสิ่งที่ต้องคำนึงเหนือสิ่งอื่นใด คือสาธารณประโยชน์เป็นสำคัญ

เมื่อได้พิจารณาถึงมาตรการทางกฎหมายที่มุ่งให้ความสำคัญคุ้มครองแก่พยาน เห็นได้ว่าการสืบพยานโดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 230/1 เป็นมาตรการที่สามารถให้ความคุ้มครองแก่พยาน เพื่อให้พยานได้รับความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ และในขณะเดียวกันก็ยังรักษาไว้ซึ่งสิทธิของจำเลยในการดำเนินคดีอาญา ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการเผชิญหน้าพยาน สิทธิในการถามค้าน สิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีโดยเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรมได้ดีที่สุด และเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเกิดความยุติธรรมแก่คู่ความทุกฝ่ายอย่างสูงสุด จึงต้องมีการศึกษาถึงแนวโน้มความเป็นไปได้ใน

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อไป เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างการรักษาสีทิวของจำเลยกับการให้ความคุ้มครองแก่พยานในชั้นศาล

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงหลักการ วัตถุประสงค์ เงื่อนไข และผลของการพิจารณาคดีโดยไม่มีตัวจำเลย รวมถึงการให้ความคุ้มครองแก่พยานในชั้นศาล ซึ่งในบางกรณีเป็นการพิจารณาลับหลังจำเลย ความเหมาะสมในการใช้ดุลพินิจของศาล รวมทั้งความชอบและความเหมาะสมของกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2551 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผู้เขียนมีความเห็นว่า มาตรการในการให้ความคุ้มครองพยานด้วยวิธีการเบิกความที่ศาลอื่นโดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 230/1 ควรนำมาใช้กรณีที่พยานอยู่นอกราชอาณาจักร เพราะในปัจจุบันต่างประเทศได้นำเอาหลักการสืบพยานบุคคลโดยการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพดังกล่าวไปใช้ในกรณีที่พยานบุคคลมีที่อยู่นอกเขตอำนาจของศาลของประเทศนั้นๆ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการเดินทางของพยาน และความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของพยาน เพราะหากเป็นความผิดที่มีลักษณะของการกระทำความผิดเป็นกลุ่มองค์กรอาชญากรรมแล้ว การกระทำความผิดจะเป็นลักษณะขององค์กรที่มีเครือข่ายในหลายๆ ประเทศ ดังนั้น การเข้ามาเป็นพยานจึงมีความเสี่ยงว่าจะได้รับอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลดังกล่าว การสืบพยานโดยจัดให้มีการเบิกความที่ศาลอื่นโดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงจึงสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ได้ทำให้ศาลสามารถแสวงหาพยานหลักฐานในคดีได้มากยิ่งขึ้น เพราะการกระทำความผิดในลักษณะนี้การกระทำความผิดมักมีการปกปิด มีลักษณะการทำงานเป็นเครือข่าย ยากแก่การที่บุคคลภายนอกจะล่วงรู้ถึงการกระทำความผิด จึงเป็นการยากแก่การนำผู้กระทำความผิดดังกล่าวมาลงโทษได้ ดังนั้น หากเราสามารถนำพยานบุคคลใดๆ ที่สามารถพิสูจน์ได้ถึงการกระทำความผิดดังกล่าวของผู้กระทำความผิด ย่อมเกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง

เห็นควรให้มีการนำหลักการประชุมทางจอภาพนี้มาใช้กับกระบวนการยุติธรรมในชั้นตอนอื่นๆ นอกจากชั้นศาล และใช้กับองค์กรทุกองค์กรในกระบวนการยุติธรรม กล่าวคือ ทั้งกระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมราชทัณฑ์ ที่ควรจัดให้มีระบบการประชุมทางจอภาพที่ติดต่อถึงกันได้ทั้งหมดครบวงจรทั้งระบบ มิใช่ใช้ระบบดังกล่าวแต่ในกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์เท่านั้น นอกจากนี้ควรขยายขอบเขตการใช้ระบบ

ดังกล่าวไปถึงกรณี การฝากขังผู้ต้องหาต่อศาล เพื่อลดปัญหาด้านการขนส่งผู้ต้องหามาศาล การยื่นคำร้องขอฝากขัง การยื่นคำร้องขอเลื่อนคดี และการสืบพยานที่มีภูมิลำเนาในท้องที่ที่ศาลอื่นอีกด้วย

การเดินเผชิญสืบหรือการอนุญาตให้ส่งประเด็นไปสืบพยานยังศาลอื่น ควรยึดหลักการสืบพยานในคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 วรรคหนึ่ง โดยเคร่งครัดอย่างยิ่ง กล่าวคือ จะต้องกระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลยเสมอ และควรกระทำในศาลเดิมที่โจทก์ยื่นฟ้อง เพื่อให้การพิพากษาคดีมีความเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น ส่วนเรื่องการส่งประเด็นไปสืบยังศาลอื่นนั้น เห็นควรให้นำระบบการประชุมทางจอภาพ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 230/1 มาใช้ในการดำเนินคดีอาญาได้อยู่แล้ว ดังนั้น การสืบพยานที่มีภูมิลำเนาในศาลอื่น ก็ไม่ควรที่จะใช้วิธีส่งประเด็นให้ศาลอื่นสืบพยานแทน แต่ควรให้ผู้พิพากษาในศาลเดิมสืบสืบพยานด้วยตนเองผ่านระบบการประชุมทางจอภาพ เพื่อให้ผู้พิพากษาที่ทำการพิจารณาคดีนั้นๆ ได้ทำการพิจารณาไปโดยตลอด จึงควรกำหนดเพิ่มเติมในส่วนของการเดินเผชิญสืบว่าต้องกระทำโดยศาลเท่านั้น และจะกระทำต่อเมื่อมีเหตุจำเป็นไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาสืบที่ศาล และการสืบพยานหลักฐานโดยวิธีอื่นไม่สามารถกระทำได้นั้น ซึ่งรวมถึงกรณีที่สามสามารถทำการสืบพยานโดยผ่านการประชุมทางจอภาพ ตามมาตรา 230/1 ได้

โดยหลักทั่วไปการสืบพยานต้องกระทำต่อหน้าจำเลยทุกกรณี เว้นแต่จะเป็นกรณีที่จำเลยไม่จำเป็นต้องมาฟังการพิจารณาตามกฎหมาย และสำหรับในประเทศไทย ไม่ได้มีการบัญญัติถึงหลักเกณฑ์เงื่อนไขของการปฏิเสธการมาปรากฏต่อศาลว่าต้องทำอย่างไร เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของจำเลยในการพิจารณาคดี จึงควรมีการกำหนดให้จำเลยต้องทำหนังสือยินยอมสละสิทธิในการเข้าร่วมการพิจารณาคดี ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าจำเลยมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงการเสียสิทธิในการเข้าร่วมการพิจารณาของตน ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวนี้อาจนำไปใช้ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดเล็กน้อย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรมต่อจำเลย เพราะลักษณะคดีดังกล่าวมิได้เป็นคดีที่มีข้อยุ่งยาก หากสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ย่อมเป็นผลดีแก่ตัวจำเลยมากที่สุด